

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น
โดย

ชื่อ **ก ไก่** เฮฮา ปราจีนบุรี

เรื่องและภาพ **วิภาวี ฉกาจทรงศักดิ์**
ลายมือโดย **ชีวัน วิสาสะ**

โครงการ **สร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น**
เลขมาตรฐานประจำหนังสือ 978-616-235-080-1

คณะกรรมการอำนวยการ

ทัศน์ัย วงศ์พิเศษกุล
สุรีพันธ์ เป็งกาสิทธิ์

บรรณาธิการดำเนินงาน

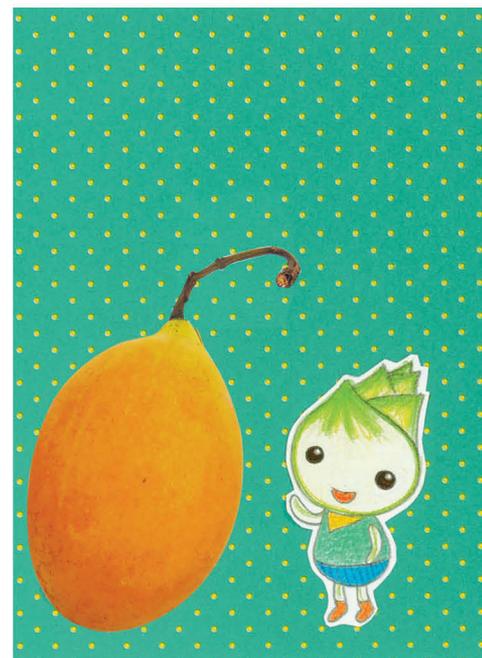
ระพีพรรณ พัฒนาเวช

พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๕๕

จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ © วิภาวี ฉกาจทรงศักดิ์
และสำนักงานอุทยานการเรียนรู้
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

จัดพิมพ์โดย บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๖๕/๑๐๑-๑๐๓ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) ตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

เจ้าของโครงการ

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอร.) สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนบริการ

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๘ Dazzle Zone

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๗ ๔๓๐๐ โทรสาร ๐๒ ๒๕๗ ๔๓๓๒

ส่วนสำนักงาน

๙๙๙/๙ อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น ๑๗ ถนนพระราม ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

โทรศัพท์ ๐๒ ๒๖๔ ๕๙๖๓-๖๕ โทรสาร ๐๒ ๒๖๔ ๕๙๖๖

www.tkpark.or.th

คำนำ

ภารกิจสำคัญต่อสังคมประการหนึ่งของ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ คือการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการกระจายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก เยาวชน และประชาชน ในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิตที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ เพื่อขยายผลการดำเนินงานดังกล่าว

การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ให้มีรูปแบบการนำเสนอที่ทันสมัยและดึงดูดความสนใจ เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสำนักงานอุทยานการเรียนรู้เล็งเห็นว่ามีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กและเยาวชนสนใจการอ่านและใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยนำเรื่องราวภูมิปัญญาสาระท้องถิ่นใกล้ตัว ที่สอดคล้องกับวัย การดำรงชีวิต พร้อมกับสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม มาเป็นเนื้อหาของสื่อการเรียนรู้สำหรับเยาวชนตามช่วงวัย ตั้งแต่ ๐ - ๑๒ ปี

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ภาคกลางและภาคตะวันออก ชุดนี้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ได้ร่วมกันสร้างสรรค์กับนักวิชาการและนักเขียนในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปในภาคกลางและภาคตะวันออก ได้รับความรู้ และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและท้องถิ่นตน รวมทั้งก่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับในวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่หลากหลายตามบริบทพื้นที่ และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มุ่งหวังว่าหนังสือชุดนี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้อีกชุดหนึ่งที่จะส่งเสริม การอ่านและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงเป็นหนังสือที่ผู้อ่าน อ่านอย่างมีความสุข สนุกในการอ่าน และก่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่นตนเองได้อย่างแท้จริง

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

กะไถ่เฮฮา ปราจีนบุรี

เรื่องและภาพ วิภาวี ฉกาจทรงศักดิ์

เจ้าหนูหน่อไม้

หน่อไม้หวาน

ก ไก่

กระป๋องสารท

ทำกินเดือนสารท รสชาติหวานมัน
พวกเราช่วยกัน กวน กวน กวน กวน

ข ไข่

เข่าใหญ่

เทือกเขายิ่งใหญ่ คนไทยรักษา
ช่วยกันถ่วงหน้า ให้ป่าสมบูรณ์

ช

ขวด

ของใคร

นี้ขวดน้ำปลา ขวดชาเกลือ
ยาธาตขวดดีเหิน ตั้งไว้เป็นที่

ค

ควาย

ค่างคาวแม่ไก่

วัดบางกระเบา ลองเลี้ยงเข้าไป
เห็นบินขวกไข่ นั้งโง่ค่างคาว

ค คน

คงความดี

เป็นประชาชน
หมั่นเพียรทั้งปี
เป็นคนคิดดี
เป็นศรีปราจีน

อ.ประจันตคาม

อ.เมืองปราจีนบุรี

อ.ศรีมหาโพธิ

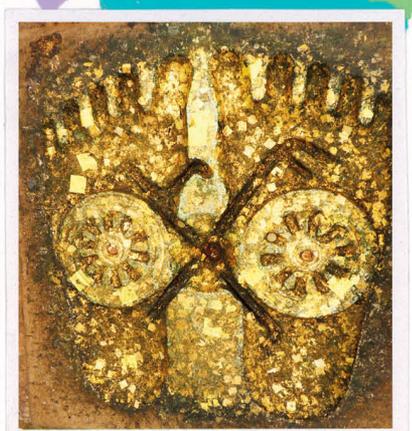
อ.บ้านสร้าง

อ.ศรีมโหสถ

ร ระฆัง

มาชมปูรมีศรีปราจีน

เส้นทางธรรมะ รอยพระบาทคู่
ชาวบ้านสร้างรู้ ลู่ศรีมโหสถ

ง

เงาะสีชมพู

สีหวานน่าดู ชมพูน่าชิม
ต้องขอลองลิ้ม สักสองกิโล

อ.นาดี

อ.กบินทร์บุรี

จ

เจ็ด

ปราจีนบุรี มีเจ็ดอำเภอ
ทั้งห้ากับเธอ ไปเที่ยวด้วยกัน

๑. อ.เมืองปราจีนบุรี
๒. อ.กบินทร์บุรี
๓. อ.บ้านสร้าง
๔. อ.นาดี
๕. อ.ประจันตคาม
๖. อ.ศรีมโหสถ
๗. อ.ศรีมหาโพธิ์

น ึ่ง

กระเจตชะลูดน้ำ

กระเจตกบิรินทร์
แตกยอดอ่อนใหม่

กินสดก็ได้
ไฟแดงกรอบดี

ช ้าง

ช้างคิลาแลง

รูปช้างชนช้าง
ลองหับดูนะ

สลักข้างขอบสระ
มีช้างก็ตัว

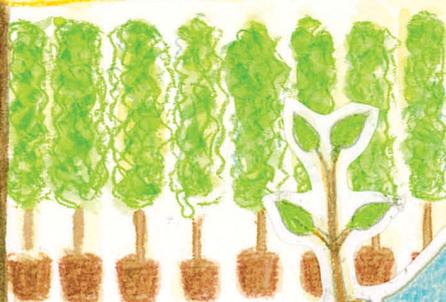
ช ไซ่

ชิงบั้งไฟ

ให้ฝนเทมา
วิสาขบูชา
คืนเพ็ญเดือนตา
ลืมห้าค่ำเดือนหก

บ้านดงบัง
ยินดีต้อนรับ

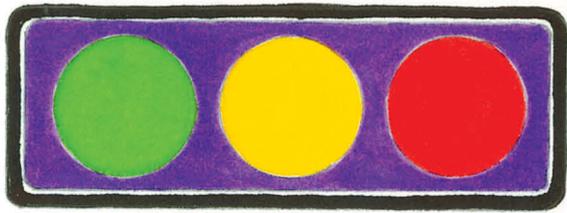
ณ เมอ ต้นไม้

ต้นไม้

ต้นเล็กต้นใหญ่ มีให้เลือกหา อยากได้ให้มา ที่บ้านดงบัง

ห น่ ว ย

ข บ

ร อ ย

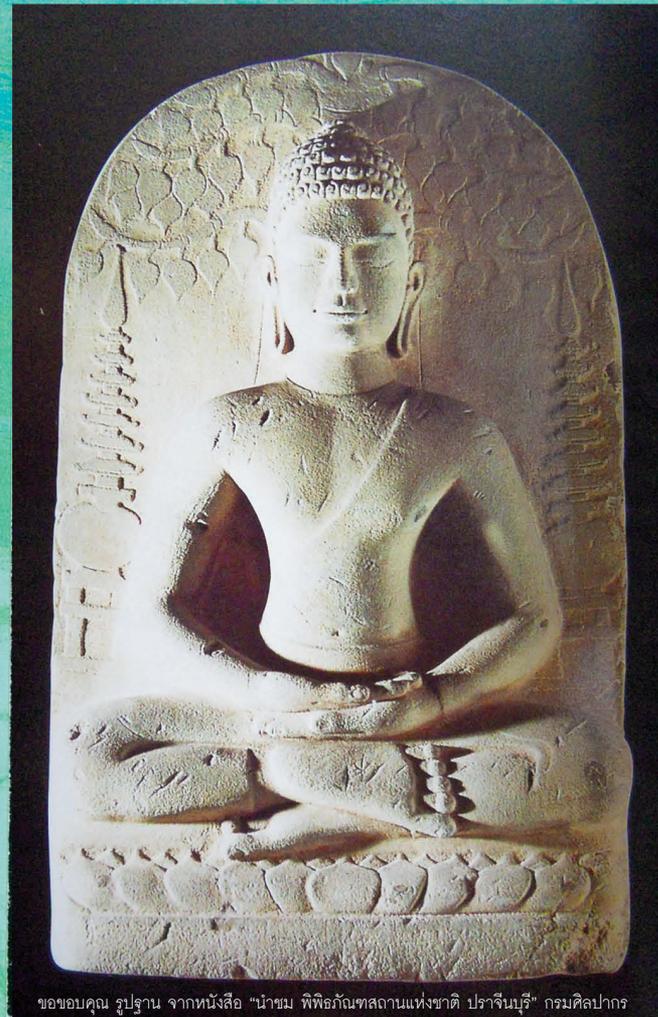
พ น

ห ม น

แ ล น

ล ่า น

โ ก ฏี = ลี บ ล่า น

ขอขอบคุณ รูปฐาน จากหนังสือ "น้าม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี" กรมศิลปากร

ฐาน

ฐานชุกชี

ใช้สำหรับรอง ลีงของล้ำค่า
เชิงชั้นลดหลั่น รั้งสรรพค์ลวดลาย

พระพุทธรูปปางสมาธิบนฐานดอกบัว
พบที่อำเภอศรีมโหสถ

"ไปชมได้ที่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี"

ท

มณฑโต

มณฑลทหารบกที่ ๑๒ ค่ายจักรพงษ์ภูวนาท

ประชาอุ่หนใจ ทหารไทยรักชาติ
ข้ารองพระบาท องค์ภูมิพลร

ฒ

ผู้เฒ่า

พ่อแก่แม่เฒ่า

มีเรื่องมาเล่า จากตม ผู้เฒ่า
เด็กตมาเฒ่า รอฟังนิทาน

ณ

เณร

พิพิธภัณฑ

ของดีบ้านเรา
ของเก่ามีค่า
ไปดูรู้มา
เพลินตาภูมิใจ

วงเวียนสี่แยกเนินหอม

พิพิธภัณฑ
พระครูอุทัยธรรมচারิ

320

พิพิธภัณฑ
อยู่สุขสุวรรณ

3452 ปราชิน - ตะคาม

3071

ถ.ราชบุรีดารี

3069 ถ.ปราชินอนุสรณ์

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราชินบุรี

ด

เด็ก

ดงพญาเย็น

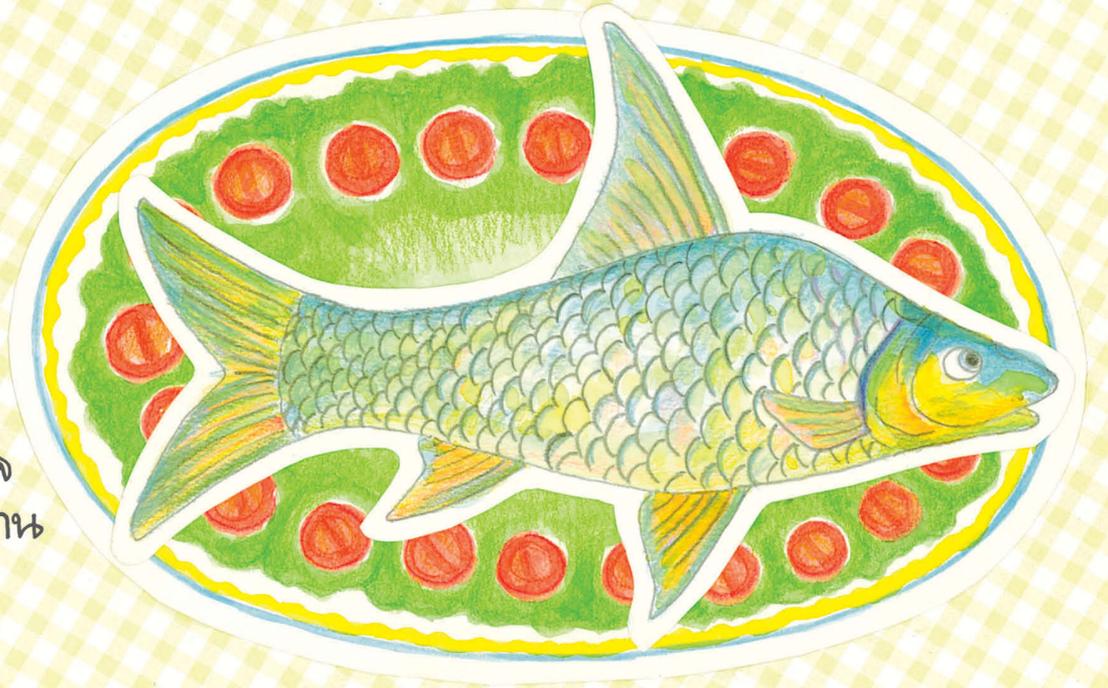
ลึกลับชวนแล มองเห็นแต่ไกล
ทิวเขาเทือกใหญ่ ไม่ไปไม่ถึง

ต เต่า

ปลาตะโกก

ปลาดีตัวใหญ่
ตะโกนลั้งไป

ปราจีนภูมิใจ
ตะโกกสักจาน

ถั่วพู

ถั่วแขก

ถั่วงอก

ถั่ว

ถ

ถ่วง

โหนกถั่ว
ตุถั่วให้ท้าว

หิก็ถั่ว
ถั่วไม่เหม็นอกัน

ถั่วลันเตา

ถั่วฝักยาว

ท

ทหาร

หลวงพ่отวารวดี เมืองศรีมโหสถ

ศาลสักการะ ไหว้พระได้พร
เชิญแวะกันก่อน ที่หน้าอำเภอ

มากราบได้ที่หน้าอำเภอค่ะ

อ

อิง

ธงประจำจังหวัด

ชูธงนำหน้า ว่ามาจากไหน ไม่ใช่อื่นไกล คนบ้านเดียวกัน

ศาลสมเด็จพระนเรศวรฯ

ชนะศึกเสรีจลรรพ ก่อนกลับกรุงศรีฯ
ทรงหยุดทัพที่ ตำบลเนินหอม

น หุ่น

บ ใบไม้

บอระเพ็ด

เถาบอระเพ็ด
ไม่เผ็ดแต่ขม
ไม่เขี้ยวลองอม
ขมปี ขมปี

กลิ่นหอมมิโซขมา ดอกกาสะลอง
พอเหงนหม่อมอง ร้องเรียกดอกป๊อป

ป๊อป

ป ปลา

ฟ ฟัง

ไผ่ตงหวาน

ปลูกกันมานาน   หน่อหวานถูกใจ
กินแล้วชวนไป   ชุดหน่อไม้กัน

ฝาผนังโบสถ์

ศิลปินพื้นบ้าน
เล่าผ่านรูปวาด
ดูแล้วฉลาด
ชาตินี้เห็นธรรม

ต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์

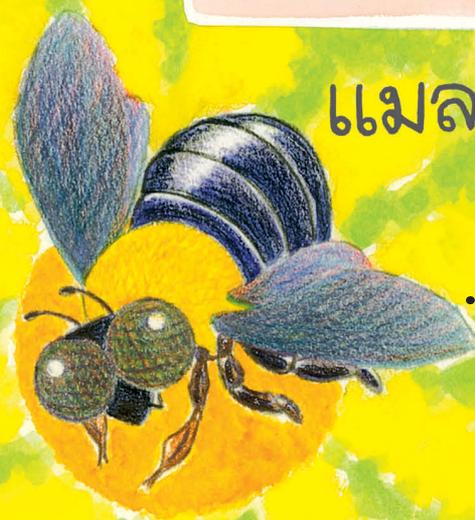
โพธิ์แห่งศรัทธา
มาจากแดนไกล
ผู้คนกราบไหว้
ให้เกิดมงคล

ภ

สำเภา

แมลงภู่

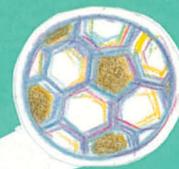
หลังเหลืองก้นดำ   ด้กตุจ้ไ้
อยู่ตามกอไผ่   อย่ไปจับเล่น

ฟ

ฟัน

ฟุตบอล

ปราจันเอฟซี   ไม่มีปราชัย
ร่วมแรงร่วมใจ   ไปเชียร์ปราจัน

ม มา

ผลไม้

น้ำมะพร้าวหวาน
นี้มะยงชิด

รสหวานสนิท
ติดเปรี้ยวอมหวาน

หวานอมเปรี้ยว
อร่อย อร่อย

ชอบหวาน

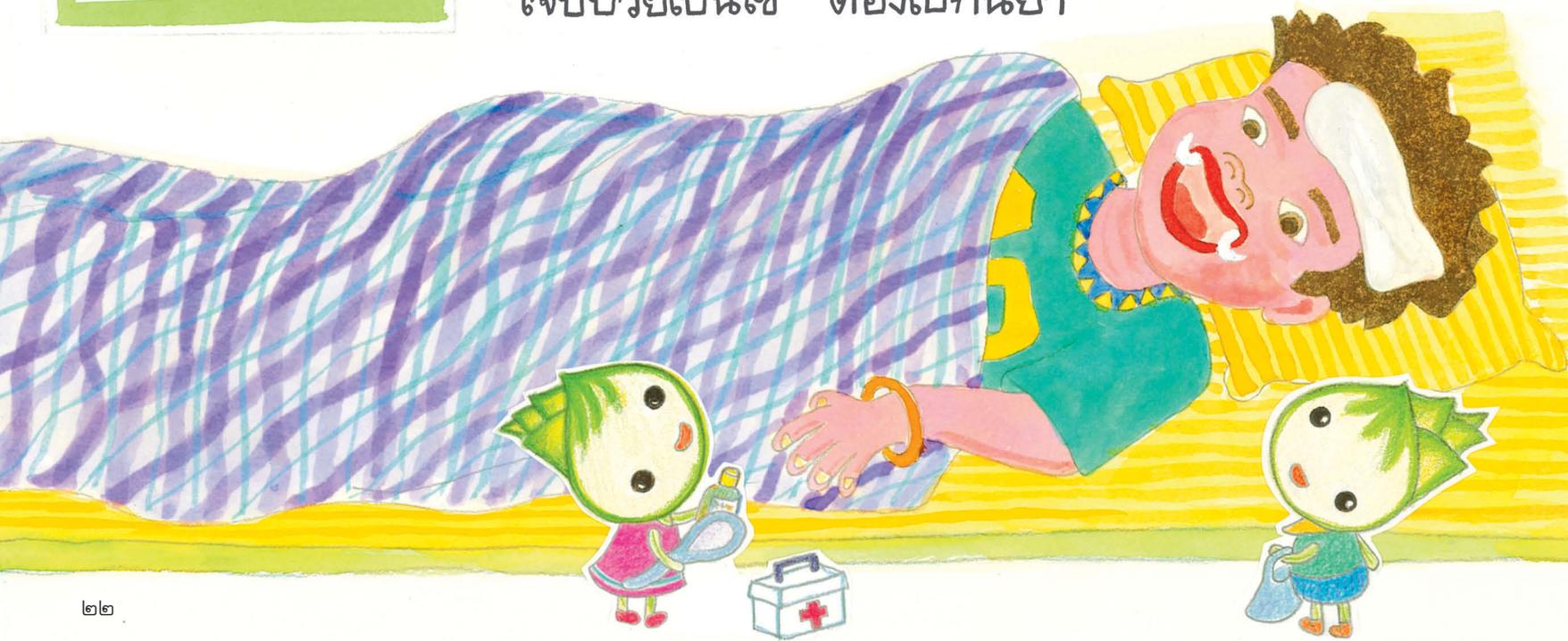

ย ยักษ์

ยารักษาโรค

ไม่ว่าเป็นใคร
เจ็บป่วยเป็นไข้

ตัวใหญ่แค่ไหน
ต้องไปกินยา

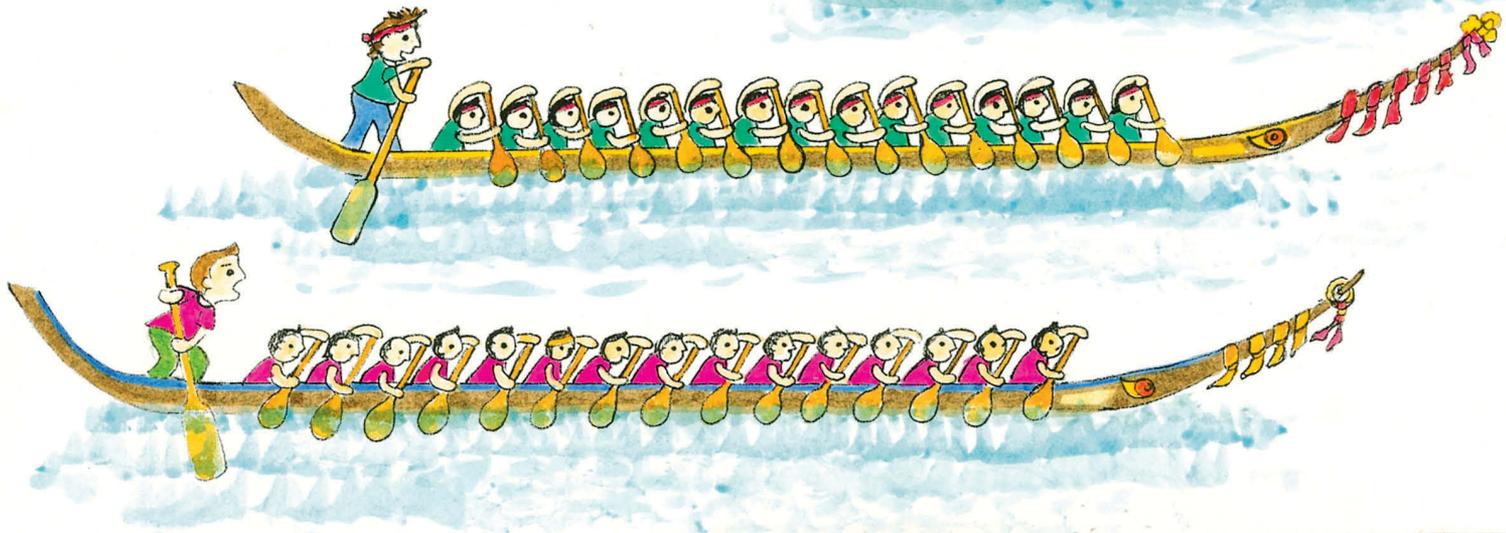
ว

เรือ

แข่งเรือยาว

จ้ำพายพร้อมเพรียง
ออกแรงแข็งขัน

ส่งเสียงพร้อมกัน
ประชันความเร็ว

ด

ดง

ต้นลาน

ต้นลานมากมาย
ใบทำจักสาน

ภายในอุทยาน
ลูกลานอร่อยดี

ว
แหวน

วัดแก้วพิจิตร

ศิลปะพหุ
งามตาจับใจ
มรดกชิ้นใหญ่
ในวัดของเรา

ค
ศาลา

ศาลาลายขนมปังขิง

ศาลาท่าแก่
ลายขนมปังขิง
ใช้แค่ศาลา

ช

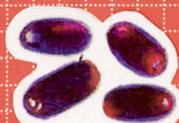
ชาชี

รักษาศีล

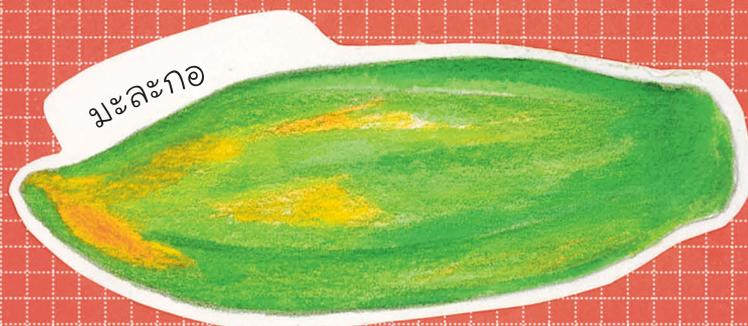
ชาชีมีฤทธิ์ ไม่คิดอวดใคร
อยู่ป่าอยู่ไพร เพียรภาวนา

ตำลึง

ลูกหว้า

มะละกอ

สมุนไพร

กับข้าวอาหาร
ของหวานไทยไทย
ใส่สมุนไพร
เพื่อสุขภาพดี

ส

เสื่อ

ตะไคร้

ขมิ้น

กระเทียม

หอมหัวใหญ่

พริก

หอมแดง

มะขามป้อม

น้ำแข็งไส
ใส่เมล็ดแมงลัก

กล้วย

แถวหนุमान

ห้วยใสห้วยใหญ่
ไหลรวมกันที่
เริ่มจากหน้าดี
ไปที่กบดินทร์

ที หีบ

หาพิกา

ส่งเสียงตึกตอก
มีคนคอยอยู่

มาบอกให้รู้
รับมาเร็วไว

อ

อ่าง

อรัญญิเบศร์ ตึกเจ้าพระยา สวรส่งานาดู มีเรื่องน่ารู้ อยู่คู่ปราจีน

อ

นกฮูก

เฮฮา

ทุกถิ่นมีดี ห้องพี่ลุงป้า แม่พ่อหน้าอา
 ชวนมาเชิญมา เฮฮา เฮฮา ปราจีนบุรี

หนังสือ **ก ไก่ เฮฮา ปราจีนบุรี** เป็นหนังสือสำหรับเด็กวัย ๓ - ๖ ปี ที่นำเสนอในรูปแบบของหนังสือภาพสำหรับเด็ก นักเขียนได้ใช้ข้อมูลส่วนใหญ่จากบุคคล วัตถุ สิ่งของ พืช อาหาร สถานที่ ฯลฯ ที่โดดเด่นและพบได้ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้เชื่อมโยงภาพที่เห็นในหนังสือ และเรื่องราวที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง (บางคนอาจจะอ่านเอง) เข้ากับของจริงที่เคยผ่าน เคยพบ หรืออาจจะไม่เคยได้เห็น ก็จะเป็นโอกาสที่ได้อรรถ

เมื่อผู้ใหญ่หลายคนเห็นว่าเป็นหนังสือที่ขิ้นตันด้วย ก และ จบลงที่ ฮ อาจจะเข้าใจผิด คิดว่าเป็นหนังสือสอนเด็กอ่าน ซึ่งในความเป็นจริงหนังสือเล่มนี้มิได้เป็นหนังสือสอนเด็กอ่านแต่อย่างไร กลับเป็นหนังสือที่ผู้ใหญ่อ่านให้เด็กสนุก และเพื่อให้เด็กเห็นการใช้งานของพยัญชนะทั้ง ๔๔ ตัวในภาษาไทย ยกตัวอย่างเช่น ในหน้าคู่แรกนำเสนอพยัญชนะ ๔ ตัว ได้แก่ ก ไก่ ข ไข่ ช ขวด และ ค ควาย เริ่มต้นด้วย ก ไก่ นำมาใช้ในคำว่า กระยาสารท และตามมาด้วยคำว่าเขาใหญ่ ขวดของใคร และค้างคาวแม่ไก่ เป็นคำหลัก ตามลำดับ ซึ่งนำมาประกอบกับภาพที่เล่าถึง พยัญชนะทั้ง ๔ ตัว และเชื่อมโยงให้เป็นหนึ่งเดียวกัน

หนังสือสำหรับเด็ก ๓ - ๖ ปี มีใช้เพื่อให้เด็กอ่านเอง แต่เป็นหนังสือที่ผู้ใหญ่ต้องอ่านให้ฟัง ฉะนั้นการใช้หนังสือเล่มนี้ คุณครูสามารถเลือกใช้ได้ทั้ง การอ่านให้เด็กฟัง และเล่าให้เด็กฟัง เพราะหนังสือแต่ละเล่ม เด็กๆ ไม่ได้ดูหรือฟังเพียงครั้งเดียว คุณครูอ่านให้ฟังในครั้งแรกและเล่าให้ฟังในครั้งต่อไปก็ได้

ในการอ่านหนังสือ **ก ไก่ เฮฮา ปราจีนบุรี** ให้เด็กฟัง คุณครูใช้วิธีการอ่านตามตัวอักษร ทุกถ้อยคำที่ปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือ โดยอ่านอย่างชัดถ้อยชัดคำและอ่านอย่างมีชีวิตชีวา ซึ่งต่างจากการอ่านไปเรื่อยๆ อย่างสิ้นเชิง ยกตัวอย่างสำหรับการอ่าน ก ไก่ กระยาสารท ทำกินเดือนสารท รสชาติหวานมัน พวกเราช่วยกัน กวน กวน กวน กวน โดยคุณครูเน้นคำว่า กวน กวน กวน กวน และในการอ่านรอบต่อไป เมื่ออ่านมาถึงตรงนี้ คุณครูอาจจะหยุด เพื่อเป็นสัญญาณให้เด็กช่วยกันออกเสียง กวน กวน กวน กวน โดยคุณครูใช้มือทำท่ากวนประกอบไปด้วย เพื่อให้เด็กได้เข้าใจความหมายของคำว่า กวน เป็นต้น

หลังจากใช้หนังสือเล่มนี้อย่างสนุกสนานไปหลายๆ รอบแล้ว สำหรับเด็กวัย ๖ ปี ซึ่งอยู่ในชั้นอนุบาล ๒ หรืออนุบาล ๓ ที่เริ่มรู้จักพยัญชนะบ้างแล้ว คุณครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสออกมาชี้ที่ภาพบ้าง เช่น เมื่อเปิดหน้าแรก คุณครูขอให้นักเรียนช่วยชี้ภาพค้างคาว หรือชี้ที่ตัว ค ควาย หรือชี้ที่ภาพภูเขา และชี้ที่ตัว ข ไข่ ตามโจทย์ที่คุณครูตั้งเอาไว้ ซึ่งกิจกรรมการชี้ภาพ ชี้พยัญชนะนี้ คุณครูจะต้องพาเด็กๆ ทำไปด้วยความสนุก และหลีกเลี่ยงบรรยากาศที่กดดันเด็กกว่าจะต้องชี้ให้ถูกเท่านั้น โปรดอย่าลืมว่าเรากำลังชวนเด็กเล่นสนุกกับการอ่าน

สำหรับการใช้หนังสือด้วยวิธีการเล่าเรื่อง คุณครูจะเห็นว่า เราแยกคำว่า ‘อ่านให้เด็กฟัง’ กับ ‘เล่าให้เด็กฟัง’ ออกจากกัน ทั้งนี้เพราะทั้ง ๒ วิธีมีความแตกต่างกัน ดังที่กล่าวไปแล้วว่า การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง คือการอ่านตามตัวอักษร อ่านทุกตัว ทุกคำ ทุกประโยค แต่ในการเล่าเรื่องจากหนังสือให้เด็กฟัง คือการเล่าจากภาพที่คุณครูมองเห็น โดยใช้ภาษาสำนวนของคุณครูเอง เพื่อผูกเรื่องราวและเล่าให้เด็กฟังอีกทอดหนึ่ง ซึ่งคุณครูอาจจะเล่าไปชวนเด็กพูดคุยเล่นถาม-ตอบไปด้วยก็ได้ และเช่นเดียวกันเสมอคือในกิจกรรมการใช้หนังสือกับเด็ก โปรดอย่าจัดกิจกรรมภายใต้ความกดดัน ว่าเด็กจะต้องตอบได้ทุกคำถามของคุณครู ในที่นี้ตั้งใจใช้คำว่า ‘เล่นถาม-ตอบ’ เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าคุณครูกำลังเล่นถาม-ตอบอยู่กับเด็ก ซึ่งต่างจากการถามเพื่อเอาคำตอบที่ถูกต้องให้ได้ เพราะเด็กๆ นั้นไม่มีสิ่งใดที่น่าสนใจไปกว่าการได้เล่น

ประวัติ ผู้เขียน
วิภาวี ฉกาจทรงศักดิ์

จบการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เจ้าของผลงานรางวัลนายอินทร์อวอร์ด
เรื่อง ลูกบอลเทียวชายหาด

เจ้าของรางวัลหนังสือภาพ ‘รู้เก็บ รู้ใช้’ ดีเด่น
จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง ห้าพี่น้องกับของเล่นใหม่

ผลงานตีพิมพ์เรื่อง พ่อแม่มีมือใหม่กับไข่ห้าฟอง,
เอ้กอีเอ้กเอ้ก เข้าแล้วตื่นเถอะ,
เล่นต่อตัว, เวาะรือเตาะ ลูกยางจอมชน

สื่อการเรียนรู้สาระท้องถิ่น ทั้ง ๗ เล่ม

